

Un error irreparable: la pena de mort

Dc, 28/09/2011 per Francesc Romeu

[Pensa-t'ho bé!](#)

La setmana passada hi va haver una nova execució d'una persona, Troy Davis, per l'aplicació de la condemna a la pena de mort. I sorprèn encara més quan sabem que això no s'ha produït pas a la Xina o a un país subdesenvolupat, militaritzat o sota d'una cruel dictadura que no l'ha deixat arribar a la democràcia; sinó que ha succeït a la pàtria de totes les llibertats individuals: als Estats Units. Més concretament a l'estat de Geòrgia. La seva agonia, produïda per una injecció letal ha durat exactament 15 minuts i ens ha deixat a tots amb l'eterna sospita que potser no era del tot culpable. Més encara quan sabem que set dels nous testimonis que van declarar en el judici s'han retractat posteriorment de les seves declaracions i han reconegut que potser van declarar sota pressió policial o sota l'habitual sospita de la història d'un negre que ha matat a un blanc. A Davis, un nord-americà de color, se l'acusava d'haver matat a un policia blanc que treballava de guarda de seguretat en un Burger King i que s'estava barallant a la porta amb un indigent, tot defensant l'aparcament. D'altra banda, les proves de l'arma –que no s'ha recuperat- i les dels casquets de les bales que es van trobar en el lloc poden ser d'una altre tiroteig del qual sí que Davis va ser acusat, mentre celebraven una festa en un jardí, al costat d'una piscina. Durant aquests 22 anys que Davis ha portat en el passadís de la mort s'havia aconseguit ajornar per quatre vegades la data d'execució i s'havien assolit gairebé un milió de signatures per demanar al Tribunal Suprem la supressió de la sentència.

En la història dels Estats Units hi ha hagut bastants errors entre els condemnats a la pena capital i que s'han pogut provar després de la seva execució. Aquest és el cas, per exemple, de Leonel Herrera, que va ser ajusticiat a Texas l'any 1993, acusat d'assassinar a un policia. Després de 13 anys esperant en el passadís de la mort va ser executat i poc després es va demostrar que l'autèntic culpable va ser el seu germà, amb el qui tenia una gran semblança física. O el cas d'Odell Barnes jr. que va ser executat l'any 2000 acusat de matar a la seva novia, onze anys abans. Poc després de la seva mort, la policia científica va descobrir que la sang que es va trobar al costat de la víctima i que inculpava a Odell havia estat col·locada posteriorment. O el cas de John Ray Conner, executat erròniament a Texas ara fa quatre anys. Se l'acusava d'haver assassinat a una caixera d'un supermercat en un robatori del qual va fugir molt ràpidament. Però Conner resulta que era coix i tenia greus problemes de mobilitat. Tot va ser per una errada judicial.

En la primera edició del Catecisme de l'Església Catòlica, del 1992, una obra impulsada pel papa Joan Pau II i coordinada per l'actual papa Benet XVI, no es va condemnar fermament la pena de mort. Mentre que alguns sectors del catolicisme així ho esperaven també hi havia altres sectors de l'Església nord-americana que n'eren i en són encara clarament favorables. Però, amb tot, en la revisió que es va fer, cinc anys després, el 1997, es va corregir i es va deixar com una excepcionalitat extrema i gairebé impossible de ser aplicada, tot defensant altres solucions que –en justícia- tinguin més en compte “el bé comú” i “la dignitat de la persona humana”. Fins i tot, Joan Pau II, en la seva encíclica “Evangelium Vitae”,

del 1995, ja havia dit que els casos en els que es podria aplicar la pena de mort eren “pràcticament inexistents”. Ara, amb el pas dels anys i veient que aquest caràcter extraordinari no es té en compte i que es banalitza tant la pena capital, potser sí que s’hauria de deixar ben clar que el principi màxim del cinquè manament del decàleg, que ens exhorta a recordar-nos que la vida humana és sagrada, no admet cap mena d’excursionisme. Més encara si, com diu el Catecisme, avui es poden garantir les mesures que poden aïllar l’agressor de la resta de la societat perquè no pugui tornar a repetir la maldat, però sense matarlo. En canvi, la pena de mort ens deixa sempre amb molt mala consciència i amb molt mal regust de boca; sobretot si ens queda la recança que hàgim pogut cometre algun error. Un error irreparable.